

Asia: VN/1247/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kymenlaakson liitto yhtyy maakuntien yhteiseen lausuntoon ja toteaa lisäksi seuraavaa.

HE:lla pantaisiin kansallisesti täytäntöön ne muutokset Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä, jäljempänä RED III -direktiivi, siltä osin kuin direktiivin säännökset liittyvät luonnonsuojelulakiin. RED III -direktiivi on tullut voimaan 20.11.2023.

39 § koskee luvan myöntämistä sekä suunnitelman hyväksymistä ja vahvistamista. Pykälän toisessa momentissa säädetään edellytyksistä, joilla valtioneuvosto voi sallia luvan myöntämisen hankkeelle, joka merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon sisältyvän alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Säännöksen mukaan hankkeelle ei saa olla vaihtoehtoista ratkaisua. Lisäksi valtioneuvoston on yleisistunnossa päätettävä, että hanke on toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavasta syystä. Pykälän kolmannessa momentissa todetaan välillisesti erittäin tärkeiksi yleisiksi eduiksi ihmisten terveys, yleinen turvallisuus tai ympäristölle muualla koituvat ensisijaisen tärkeät suotuisat vaikutukset.

Kymenlaakson liitto katsoo, että erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy tulisi määritellä tätä tarkemmin. Lisäksi tulisi määritellä myös se, kuinka arvioidaan vaihtoehtoisten ratkaisujen toteutettavuus. Etenkin jälkimmäisen määrittely on tärkeää, sillä esimerkiksi akkualan kehittyminen on vasta alussa, jolloin vaihtoehtoisten ratkaisujen arviointi on lähtökohtaisesti haastavampaa kuin aloilla, joista on vuosikymmenien kokemus erilaisten teknologioiden käytettävyydestä erilaisiin hankkeisiin.

Uusiutuvan energian edistäminen ja luvituksen sujuvoittaminen ovat kannatettavia toimia, mutta Kymenlaakson liitto toistaa tässä saman huolensa kuin rakentamislain korjaussarjaa koskevasta lausunnostaan; sujuvoittaminen ei saa johtaa suunnitteluprosessien merkittävän laadulliseen heikkenemiseen. Heikko suunnitteluprosessi, jossa vuorovaikutus on vähäistä, voi nostaa valitusprosessien todennäköisyyttä ja määrää ja tätä kautta pidentää hankkeiden toteuttamisaikataulua.

Lisäksi Kymenlaakson liitto katsoo, että HE:n vaikutusten arviointi on hyvin suppea, ja sitä tulisi täydentää. Etenkin luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvia vaikutuksia tulisi tarkastella, minkä lisäksi edes karkea arvio hankkeiden määrästä, joihin HE olisi sovellettavissa, olisi tärkeä tietoa vaikutuksia sovellettaessa.

Kymenlaakson liitolla ei ole muuta lausuttavaa asiasta.

Hering Frank
Kymenlaakson liitto